

توافقنامه سطح خدمت

"غربالگری و تشخیص افراد دارای اختلال طیف اتیسم"

1- مقدمه

معاونت توانبخشی مجموعه ای است که اقدامات هدفمند را، در جهت قادر سازی شخص معلول، بمنظور دست یابی به سطح نهایی توانایی و عملکرد جسمی، حسی، ذهنی و روانی و اجتماعی و حفظ این توانایی ها انجام می دهد. برایناساس فعالیت عمده این مجموعه تغییر زندگی معلولین برای استقلال بیشتر می باشد. در این میان معلول به فردی اطلاق می گردد که بنا به تشخیص کمیسیون تشخیص معلولیت بر اثر ضایعه جسمی، ذهنی، حسی، روانی و یا توام اختلال مستمر و قابل توجهی در سلامت و کارایی عمومی وی ایجاد گردد بطوریکه موجب کاهش استقلال فرد در زمینه های اجتماعی و اقتصادی شود.

اتیسم اختلالی عصب-رشدی است که در سه سال اول زندگی کودک نمایان می شود. مهم ترین علائم آن نقص در برقراری ارتباط، مشکل در تعاملات اجتماعی، وجود الگوهای محدود و تکراری در رفتار، علائق و فعالیت ها است. نشانه های اختلال طیف اتیسم عموماً در سال سه زندگی قابل تشخیص هستند؛ اما اگر کودک در سطح بالاتری بوده و به همسالان غیر اتیسم خود شبیه تر باشد، این علائم ممکن است دیرتر شناسایی شوند. باید توجه داشت که اگر کودک دچار تأخیرهای رشدی شدید باشد؛ قبل از 18 ماهگی نیز این اختلال قابل تشخیص خواهد بود. نوزاد دارای این اختلال چندی پس از تولد متفاوت از سایر نوزادان به نظر می رسد. والدین معمولاً اولین کسانی هستند که متوجه تفاوت فرزندشان با سایر کودکان می شوند. در ابتدا ممکن است والدین عدم پاسخگویی کودک به محیط اطرافش را به ناشنوایی او نسبت دهند؛ اما گاهی متوجه می شوند که فرزندشان مشکل شنوایی نداشته اما مانند سایر کودکان هم سنش نیز قادر به پاسخدهی نیست. در این زمان بهتر است والدین به متخصص کودک یا متخصص بالینی ای که در زمینه اختلالات دوران کودکی تجربه دارد، مراجعه می کنند. باید توجه داشت که اتیسم تاکنون درمان مشخصی نداشته است و هر خانواده ای در هر طبقه ای اجتماعی و اقتصادی می توانند فرزندى دارای اتیسم داشته باشند.

در این میان هدف معاونت توانبخشی توانمند سازی جسمی، فرهنگی و اجتماعی معلولین که فرآیندی هدفمند و بارویکردی چند جانبه است، می باشد. خدمات توانبخشی شامل خدمات حرفه ای، اجتماعی، آموزشی و توانبخشی مبتنی برجامه، شبانه روزی، تامین وسایل کمک توانبخشی و غیره می گردد. اهداف تعیین دوشاخص ذیل بمنظور ارزیابی عملکرد معاونت توانبخشی در حوزه توانمند سازی افراد دارای معلولیت و بالابردن مشارکت

ایشان در جامعه بطور ویژه و ارائه خدمات توانبخشی در ابعاد گوناگون توانبخشی پزشکی، حرفه ای آموزشی و اجتماعی به کلیه گروه های هدف سازمان شامل معلولان، سالمندان و بیماران روانی مزمین است.

2-هدف

در صورت مشکوک بودن والدین به رفتار کودک بهترین اقدام ممکن این است که والدین سریعاً کودک خود را نزد یک روانشناس متخصص کودک یا روان پزشک کودک و نوجوانان ببرند. پر واضح است که هر روانشناسی با هر گرایش تخصصی یا روان-پزشک-هایی که در زمینه اختلال طیف اتیسم تجربه ندارند، قادر نخواهند بود که اختلال اتیسم را به خوبی تشخیص دهند و تجویزات مناسبی برای آن داشته باشند. بنابراین در چنین مواردی حتماً باید کودک را یک روانشناس متخصص یا روان-پزشک با تجربه به دقت مورد مشاهده و ارزیابی قرار دهند. برای تشخیص اختلال طیف اتیسم، ایده-ال این است که کودک را یک روان-پزشک کودک و نوجوان یا یک روان-شناس با تجربه در زمینه ی اختلال اتیسم ارزیابی کند.

هیچ آزمایش بالینی و پزشکی برای تشخیص اتیسم وجود ندارد. اما برای مشخص کردن مواردی مانند سنجش شنوایی، مشکلات گفتاری، مسمومیت با سرب و یا مشکلات رشدی که ارتباط چندانی با خود اتیسم ندارند، ارزیابی هایی وجود دارد. والدین باید به لیستی از سوالات مختلف پاسخ دهند- به این ابزارها آزمون های غربال می گویند- تا با استفاده از آن بتوان رفتار، ارتباط و سطح مهارت های کودک را مورد سنجش و ارزیابی قرار داد. دریافت خدمات مورد نیاز پیش از سه سالگی که ایده آل ترین زمان برای انجام مداخله است، می تواند اثر بسیار زیادی بر کنترل علائم اتیسم داشته باشد.

زمان مراجعه به مراکز آموزشی و توانبخشی اختلال طیف اتیسم سازمان بهزیستی

اگر کودک شما 2 تا 5 ساله است و پاسخ شما به سه سوال یا بیشتر از سوالات ذیل، مثبت(بله) می باشد، برای بررسی بیشتر توسط کارشناسان و دریافت راهنماییهای لازم، به مرکز آموزشی و توانبخشی اختلال طیف اتیسم استان مراجعه نمایید.

3-مسئولیت

شما میتوانید نشانی و تلفن آن مرکز را از معاونت توانبخشی اداره بهزیستی بگیرید. به خاطر داشته باشید که تا قبل از بررسی بیشتر کارشناسان، جای هیچ نگرانی برای شما وجود ندارد.

4- تعهدات متقابل خدمت گیرنده و دستگاه اجرایی

1. گروه هدف که کودکان 2 تا 5 سال می باشند در صورت مشکوک شدن والدین به برخی علایم کودک خود به روانشناس و یا روانپزشک کودکان مراجعه می نمایند.

2. در صورت تایید روانشناس و روانپزشک در بازه زمانی مشخص شده از سوی سازمان بهزیستی به مراکز منتخب غربالگری اوتیسم جهت تکمیل آزمون های ویژه مراجعه می نمایند.

3. در صورت مثبت بودن آزمون جهت تشکیل پرونده در سازمان معرفی می گردند.

4. پس از تشکیل پرونده و تایید شدن در کمیسیون تشخیص معلولیت می توانند از خدمات مراکز اوتیسم استفاده نمایند.

5. اطلاعات گروه هدف در لیست مرکز و بانک اطلاعات ثبت می گردد.

تبصره 11: گروه هدف در صورت مراجعه مستقیم به بهزیستی، حداکثر ظرف مدت 10 روز و با توجه به شرایط و محل زندگی، از طریق کمیسیون تشخیص نوع و تعیین شدت معلولیت به کمیته توانبخشی و سپس مرکز معرفی می گردد.

تبصره 12: در صورت مراجعه مستقیم فرد به مرکز و در صورت دارا بودن حداقل شرایط، ضمن تشکیل پرونده فرد را به منظور طی مراحل فوق، حداکثر ظرف مدت یک هفته به بهزیستی ارجاع نمایند.

مدارک لازم برای دریافت خدمات:

مدارک مورد نیاز جهت تشکیل پرونده:

-تصویر تمام صفحات شناسنامه توانخواه و اعضای خانواده

-تصویر کارت ملی توانخواه و اعضای خانواده

-تصویر صفحه اول دفترچه بیمه توانخواه و اعضای خانواده

-تصویر کارت بیمه تکمیلی

-تصویر اجاره نامه

-تصویر سرکوپن

-فیش اب و یا برق

-سه قطعه عکس 3*4 رنگی زمینه سفید

مدارک مورد نیاز جهت پذیرش در مراکز اوتیسم:

1- برگه درخواست (تکمیل شده) پذیرش توسط گروه هدف یا قییم قانونی وی به همراه کپی برابر اصل قییم نامه

2- فتوکپی صفحه اول و دوم شناسنامه و کارت ملی گروه هدف و قییم قانونی

3- سه قطعه عکس 4*3

4- فرم تکمیل شده کمیسیون پزشکی تعیین نوع و شدت معلولیت و در صورت نیاز نظریه تخصصی و

پاراکلینیکی

5- گزارش مددکاری از وضعیت اقتصادی اجتماعی خانوار (برای توانخواهان یارانه بگیر)

6- فرم تایید شده کمیته توانبخشی شهرستان

7- پاسخ آزمایش های پزشکی گروه هدف

8- در کلیه مراحل فرآیند در صورت عدم احراز شرایط لازم در متقاضیان پس از پاسخگویی مراجعین مدارک

بایگانی میگردد.

تعداد مرتبه مراجعه حضوری : 2 مرتبه

نیاز به استعلام خاصی نمی باشد

5- هزینه ها و پرداخت ها

تعرفه یارانه طیف اتیسم مبلغ 5/550/000 ریال می باشد که سازمان بهزیستی براساس تفاهم نامه منعقد شده با مرکز کلیه مبلغ مذکور رابابت ارائه خدمت به توانخواهان معرفی شده از سوی این سازمان پرداخت می نماید . شایان ذکر کلیه مراکز مذکور پروانه فعالیت خود را از سازمان بهزیستی دریافت نموده و تحت نظارت این سازمان می باشند .

6- دوره عملکرد

اعتبار پروانه فعالیت این مراکز 5ساله بوده و تفاهم نامه پرداخت یارانه یک ساله می باشد.

7- خاتمه توافقنامه

چنانچه به تشخیص ریاست سازمان و معاونت تخصصی و مقام مسئول ضرورت خاتمه توافقنامه مد نظر باشد با اطلاع قبلی و موازین سازمان و براساس دستورالعملهای اجرایی سازمان اقدام خواهد شد.